

ΚΟΣΜΙΑ ΚΑΙ... ΜΗ

Γράφει και επιμελείται ο Γιώργος Χατζηβασίλης

ΕΝΑΣ ΘΑΝΑΤΟΣ ΠΟΥ ΣΗΜΑΤΟΔΟΤΕΙ ΜΙΑ ΝΕΑ ΑΡΧΗ

ΑΛΛΑΖΕΙ ΣΕΛΙΔΑ η ιστορία τού παροικιακού Τύπου

Κάποιοι φίλοι και γνωστοί με ρώτησαν γιατί δεν σχολίασα τον θάνατο τού Θεόδωρου Σκάλκου. Δεν το έκανα επειδή ό,τι είχα να πω στον Θεόδωρο το έκανα προφορικά στον ίδιο και τού απαντούσα στον «Κόσμο», όταν μάς προκαλούσε, γι' αυτό δεν ήθελα θα κρίνω, ούτε να κολακεύσω έναν νεκρό που δεν μπορεί να μού απαντήσει.

Ομως, τώρα που στέγνωσαν τα κροκοδείλια δάκρια των υποκριτών για τον θάνατό του και πρέμποσαν οι δειλοί καπίγοροι που περίμεναν να πεθάνει για να βγάλουν τα απωθημένα τους, ήρθε η σειρά μου να γράψω για τον Θεόδωρο που γνώρισα το 1968 και συνεργάστηκα μέχρι το 1979 όταν χώρισαν οι δρόμοι μας.

Στις ημέρες μετά τον θάνατό του διάβασα πολλές και βαθυστόχαστες... ψυχαναλύσεις από ερασιτέχνες ψυχολόγους για το φαινόμενο «Σκάλκος». Οτι είχε αγγελική ψυχή και πως για τα ελλαπώματά του έφταιγε η φτώχεια στην παιδική του πλικία, ενώ η καλή του τύχη ήταν αιτία για τις επιτυχίες στις επιχειρηματικές του δραστηριότητες. Δεν είμαι ψυχολόγος, ούτε ήμουν ποτέ επιστήθιος φίλος του γιατί ζύσαμε σε διαφορετικούς κόσμους, όμως συνεργαστήκαμε στενά για την επανάσταση που άρχισε ο Σκάλκος στη τυπογραφία για εφημερίδες και περιοδικά με

τις φωτοστοιχειοθετικές μπχανές και τα ταχυπειστήρια όφσετ που τελικά υιοθέτησαν τα μεγάλα εκδοτικά συγκροτήματα στο Σίδνεϊ.

Αν το μπόι τού ανθρώπου μετριέται σύμφωνα με κάποιους με τα χρήματα και τα κτήρια που θα αποκτήσει, ο Σκάλκος ήταν επιτυχημένος, ας πούμε και «τυχερός». Ο Θεόδωρος Σκάλκος, όμως, όχι μόνο δεν ήταν τυχερός, αλλά πιοτεύω ότι ήταν ο πιο άτυχος άνθρωπος που έχω γνωρίσει επειδή δεν ήξερε πώς να διαχειριστεί την δύναμη που αναμφίβολα απέκτησε για το καλό το δικό του, της οικογένειάς του και της παροικίας. Ο Σκάλκος είχε τη δυνατότητα και δημιούργησε τις ευκαιρίες για να αποκτήσει περισσότερα δολάρια και κτήρια και -το σπουδαιότερο- να αναδειχθεί σε κορυφαίο παράγοντα στην ευρύτερη κοινωνία, αν μπορούσε να αξιοποιήσει τα μεγάλα προσόντα του. Οι όποιες επιχειρηματικές επιτυχίες του οφείλονταν στη σκληρή δουλειά του, την εμπιστούντη του στη νέα τεχνολογία και στους έμπιστους συνεργάτες που τού συμπαραστάθηκαν όταν, με την έκδοση της «Νέας Πατρίδας», άρχισε τις προσπάθειες για να κατακτήσει τον «Πανελλήνιο Κίρυκα», την μεγάλη εφημερίδα τότε τού ελληνισμού στο Σίδνεϊ.

Οταν με πρόσκλησή του ταξίδεψα από το Αντελάϊντ και επισκέφθηκα τις εγκαταστάσεις της εφημερίδης

δας του πριν δεχτώ πρότασή του για εργασία και συνεταιρισμό, είδα δύο λινοτυπικές μπχανές στο βάθος ενός καταστήματος επί της Elizabeth Street, δίπλα στο κτήριο της Ελληνικής Λέσχης και ομολόγω ότι απογοπεύτηκα. Με αυτές τις συνθήκες και τα πενιχρά μέσα, δεν μπορούσα να δω πώς ο Σκάλκος μπορούσε να ανταγωνιστεί τον «Πανελλήνιο Κίρυκα» με τον τότε αρχισυντάκτη ήταν φιλόδοξο επιστήμονα, τον Αγγελο Κούρλιο, που έβγαλε αυτή την εφημερίδα από τα μπακάλικα και την έβαλε να πωλείται στα εφημεριδοπωλεία, μαζί με τις μεγάλες αυστραλέζικες εφημερίδες.

Η «Νέα Πατρίδα» άρχισε με αρχισυντάκτη τον Θεόδωρο Πατρικάρεα που είχε παραπτηί και ανέλαβε καθήκοντα πια κανόνατα και ευσυνείδητη εργασιομανής, Μαρία Πολίτη, που εκτός από τα άρθρα της έγραφε μεταφράσεις, διόρθωντε κείμενα και ό,τι άλλο περνούσε από το γραφείο της. Στα αθλητικά και στο κοινωνικό ρεπορτάζ ο έμπειρος και δημοφιλής στους ποδοσφαιρικούς κύκλους Θανάσης Χατζηπανέστης, ενώ τα κείμενά τους δακτυλογραφούσε ο Γιάννης Σκάλκος ένας από τους πιο γρήγορους λινοτύπες που έχω γνωρίσει, ακόμη και με ένα χέρι όταν είχε τραυματιστεί το άλλο.

Να προσθέσω και πως ο Σκάλκος είχε συναντεί με τον σερ Αθα Τζορτζ στη δημιουργία ενός τυπογραφείου με σύγχρονο ταχυπιεστήριο όφσετ που τύπωνε την «Νέα Πατρίδα» και άλλες εφημερίδες, αλλά και πως ο σερ Αθα Τζορτζ, δάνειζε μεγάλα ποσά στον Σκάλκο με το ανάλογο επιτόκιο και κατά κάποιο τρόπο τον έλεγχε.

Τις υποψίες μου για το μέλλον της «Νέας Πατρίδας» επιβεβαίωσε η πρώην σύζυγός του Ελένη, μια καλλιεργημένη γυναίκα αφοσιωμένη στο σύντροφό της και τα δύο παιδιά τους, η οποία με τη δουλειά της στην εκτύπωση προσκλητηρίων γάμων και βαπτίσεων, έφερνε το χρήμα για να χρηματοδοτείται η «Νέα Πατρίδα» που μοίραζε δωρεάν ο Σκάλκος. Μια μέρα με παρακάλεσε να μιλήσω στο σύζυγό της για να σταματήσει τη «Νέα Πατρί-

δα», επειδή έβλεπε μπροστά της την οικονομική καταστροφή της οικογένειας. Εκείνο το βράδι μίλησα στο Σκάλκο και όταν τον συμβούλεψα να σταματήσει την εφημερίδα πριν καταστραφεί η οικογένειά του έγινε έξω φρενών, επειδή πίστευε πως μπορούσε να εξοντώσει τον «Κίρυκα». Ήταν ένα από τα χαρακτηριστικά τού Σκάλκου, να θέλει την εξόντωση των αντιπάλων του, αντί να βελτιώσει τη δική του επιχείρηση. Άλλαξε γνώμη μόνο όταν τού είπα ότι η παροικία δεν εκτιμά μια εφημερίδα που δεν αγοράζει και τη χρησιμοποιεί για να τυλίγει σκουπίδια, οπότε μου έκανε την πρόταση - απειλή:

«Εντάξει, θα βάλω την στην εφημερίδα, αλλά αν δεν πουλήσουμε 2000 φύλλα, θα την κλείσω», μού είπε, όμως έγινε η έκπληξη και πούλησε 5000! Γιατί; Επειδή ο αεικίνητος Σκάλκος γύριζε στα ξενυχτάδικα με τη φωτογραφική μπχανή του και χρησιμοποιώντας την τεχνολογία όφσετ έκανε κάπι που δεν μπορούσε ο «Κίρυκας», να δημοσιεύει δεκάδες φωτογραφίες από τον ελληνισμό που τότε γλεντούσε στα ελληνικά νυχτερινά κέντρα, το «Βράχο» και τα «Σάλωνα» στο Newtown, το «Αθίνα» στο Redfern, μαζί με δύο άλλα αν θυμάμαι καλά στο Rennfer και στο Enmore. Οι νεαροί τότε συμπάροι-

κοι με γεμάτες τις τοέπες που φωτογραφίζονταν με τις παρέες τους μπροστά σε τραπέζια γεμάτα φαγητά και μπίρες, έστελναν στην Ελλάδα το απόκομμα της «Νέας Πατρίδας» και ήταν διατεθειμένοι να την αγοράσουν για να έχουν τη φωτογραφία τους σαν ενθύμιο, αλλά και να τη δουν συγγενείς και φίλοι εδώ και στην πατρίδα. Ο Σκάλκος είχε δημιουργήσει έναν πυρήνα αναγνωστών, που τον βοήθησε να κερδίσει τον πόλεμο με τον «Κίρυκα», αλλά με μεγάλες απώλειες...

ΣΤΗΝ ΕΚΔΟΣΗ ΤΗΣ ΤΡΙΤΗΣ: Η ΘΡΙΑΜΒΕΥΤΙΚΗ ΕΙΣΒΟΛΗ ΣΤΟΝ «ΚΗΡΥΚΑ» ΜΙΑ ΧΑΜΕΝΗ ΕΥΚΑΙΡΙΑ.

Σοφία Κότση – Αθα Συνοδινός

Με ειλικρινή χαρά είδα στο ρεπορτάζ τού Γιάννη Δραμιτίνου για το Ελληνικό Φεστιβάλ, φωτογραφίες της συμπαθέστατης και δημοφιλέστατης πολιτικού, Σοφίας Κότση, ύστερα από την περιπέτεια με την υγεία της και με την ευχαρίστια θα τής ευχηθώ καλή επιτυχία στις πολιτειακές εκλογές στις 23 Μαρτίου.

Με χαρά είδα στην ίδια εκδήλωση τον εξίσου συμπαθέστατη και δημοφιλέστατη γερουσιαστή, Αθα Συνοδινό, ο οποίος επίσης αντιμετώπισε σοβαρό πρόβλημα με την υγεία του και θα τού ευχηθώ καλή επιτυχία στις εθνικές εκλογές τον Μάιο.

Οι έλληνες πολιτικοί στην Αυστραλία τιμούν την καταγωγή τους και την ομογένεια με την εντιμότητα τους, τις γνώσεις, την αφοσίωση στα ιδανικά τού πολιτισμού μας και την υποστήριξη των ελληνικών συμφερόντων.

Υ.Γ.: Πριν μου το αναφέρετε, γνωρίζω ότι υπάρχουν εξαιρέσεις που ευτυχώς είναι λίγες και από ασήμαντους ομογενείς πολιτικούς.